

Dosarul nr. 2r-23/19

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (judecător V. Botnaraș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători M. Guzun, V. Buhnaci și L. Pruteanu)

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva lui Vasile Sîrghi cu privire la încasarea datoriei de bază, a dobânzii, a taxei aferente contractului de împrumut, a penalității de întârziere, a penalității pentru rezilierea contractului de împrumut și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva hotărârii din 14 august 2018 a Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni, a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La 06 aprilie 2018, ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Sîrghi cu privire la încasarea datoriei de bază în sumă de 2 249, 24 lei, a dobânzii în sumă de 415, 19 lei, a taxei aferente contractului de împrumut în sumă de 599, 76 lei, a penalității de întârziere în sumă de 421, 53 lei, a penalității pentru rezilierea contractului de împrumut în sumă de 674, 77 lei, a taxei de stat în sumă de 270 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 200 de lei (f.d. 5-7; 23).

La 11 iulie 2018, ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere prin care a solicitat încasarea cheltuielilor de citare publică a pârâtului în sumă de 118 lei (f.d. 35; 39).

Prin hotărârea din 14 august 2018 a Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni,

acțiunea înaintată de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a fost admisă parțial (f.d. 47-50). S-a încasat în beneficiul ÎM „Incaso“ SRL, din contul lui Vasile Sîrghi, datoria de bază în sumă de 2 249, 24 lei, dobânda în sumă de 415, 19 lei, taxa aferentă contractului de împrumut în sumă de 599, 76 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 421, 53 lei, penalitatea pentru rezilierea contractului de împrumut în sumă de 674, 77 lei și a taxa de stat în sumă de 270 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 14 septembrie 2018, ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat apel împotriva hotărârii din 14 august 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni (f.d. 45; 46).

Prin încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a fost restituită din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta ÎM „Incaso“ SRL nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 55-57).

La 28 noiembrie 2018, ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia (f.d. 70-71; 73).

În motivarea recursului, recurenta ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a susținut că instanța de apel eronat a constatat încălcarea termenului de declarare a apelului.

Astfel, recurenta consideră că în speță, având în vedere că examinarea cauzei în primă instanță a avut loc în lipsa sa și că a recepționat dispozitivul hotărârii la 07 septembrie 2018, termenul de declarare a apelului a început să curgă anume de la această dată.

Recurenta a mai invocat că în cazul constatării încălcării termenului de declarare a apelului, instanța de apel nu urma să restituie cererea de apel, ci să dispună printr-o încheiere să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantei ÎM „Incaso“ SRL un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum rezultă din actele cauzei, și anume din fișa de însoțire nr. 11459 din 12 noiembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia încheierii contestate în adresa ÎM „Incaso“ SRL și a avocatului Natalia Covaliov la data de 12 noiembrie 2018 (f.d. 58).

Totuși, probe ce ar confirma recepționarea încheierii contestate de către recurenta ÎM „Incaso“ SRL sau de către reprezentantul acesteia, avocatul Natalia Covaliov, la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, care a declarat recursul la 28 noiembrie 2018, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins

cu menținerea încheierii recurate, din următoarele raționamente.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În această conjunctură, Colegiul notează că spre deosebire de termenul de declarare a recursului, care curge de la data comunicării, după caz, a încheierii, a hotărârii sau a deciziei integrale, termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În sensul stabilirii limitelor temporale de declarare a apelului, contrar celor invocate de recurentă, legiuitorul nu a prevăzut excepții pentru participanții la proces legal înștiințați care au decis să nu participe la examinarea cauzei în primă instanță, inclusiv pentru cei care nu s-au înfățișat în instanță la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deci, instanța de apel corect a conchis că termenul de declarare a apelului, care este comun tuturor participanților la proces, a expirat la 13 septembrie 2018. În situația în care ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cererea de apel la 14 septembrie 2018, este cert că termenul de declarare a apelului a fost încălcat, după cum a indicat și instanța de apel.

Pentru ipoteza în care apelantul a omis, din motive întemeiate, termenul de declarare a apelului, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen. Astfel, în conformitate cu art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Art. 116 alin. (2) din Codul de procedură civilă stipulează că cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Aici, Colegiul observă că apelanta ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, după cum a constatat și instanța de apel, care a considerat necesar să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În speță, având în vedere constatarea celor două condiții de la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume depunerea apelului în afara termenului legal și omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen, instanța

de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva hotărârii din 14 august 2018 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

Or, contrar alegației recurente, existența acestor două condiții nu constituie un caz în care nu se dă curs cererii de apel, ținând cont de caracterul imperativ al normei conținute la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Rațiunea legiuitorului în această privință derivă din modul în care participanților la proces urmează să le fie garantată egalitatea în drepturi procedurale, în acord cu art. 26 din Codul de procedură civilă. Astfel, actul instanței de apel de a nu da curs cererii de apel presupune evidențierea neajunsurilor procedurale aferente cererii de apel și acordarea unui termen pentru lichidarea acestora, iar în situația în care apelantului i s-ar acorda un termen pentru ca acesta să solicite repunerea în termenul de declarare a apelului, instanța ar defavoriza intimatul, încercând, în esență, să justifice omisiunea apelantului, care nu a solicitat aplicarea instituției repunerii în termen.

Mai mult, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că cererea de repunere în termen a instrumentului de atac trebuie, în orice caz, să fie exprimată din inițiativa participantului la proces vizat, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participantul la proces a avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.

În astfel de situații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului este întotdeauna tranșantă, inclusiv în raport cu Republica Moldova, echivalând repunerea nejustificată în termenul de efectuare a actului de procedură cu încălcarea dreptului la proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice (cauzele Melnic v. Moldova și Popov v. Moldova (nr. 2)).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul declarat de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva încheierii instanței de apel este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov.

Se menține încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso“ SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva lui Vasile Sîrghi cu privire la

încasarea datoriei de bază, a dobânzii, a taxei aferente contractului de împrumut, a penalității de întârziere, a penalității pentru rezilierea contractului de împrumut și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan